

Mežsaimniecības inženiera profesijas standarts

1. Vispārīgie jautājumi

1. Profesijas nosaukums – atbilstoši kodam.
2. Profesijas kodi:
Mežsaimniecības INŽENIERIS – profesijas kods "2149 24";
Mežkopības INŽENIERIS – profesijas kods "2149 54";
Mežizstrādes INŽENIERIS – profesijas kods "2149 55" (turpmāk kopā – mežsaimniecības inženieris).

2. Nodarbinātības apraksts

1. Profesionālās kvalifikācijas līmenis – piektais profesionālās kvalifikācijas līmenis.

2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu kopsavilkums:
– mežsaimniecības inženieris plāno mežsaimniecības uzņēmumu tehnoloģisko procesu un pieņem lēmumus par šo procesu izpildi; vada meža atjaunošanas, kopšanas, izstrādes, infrastruktūras būvniecības un uzturēšanas, koksnes produktu pārdošanas un piegādes procesus; veic meža inventarizāciju, novērtē meža resursus un meža apsaimniekošanas darbību ietekmi uz meža resursu stāvokli, vidi un sociālo jomu, sagatavo meža apsaimniekošanas plānus; novērtē meža bojājumu riskus un bojājumu apmēru, organizē medības un meža aizsardzības pasākumus.

Mežsaimniecības inženieris strādā mežsaimniecības uzņēmumos, valsts un pašvaldību institūcijās meža nozarē un citās institūcijās, var būt pašnodarbināta persona vai individuālais komersants.

3. Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās profesionālās kompetences

1. Spēja vadīt meža atjaunošanas, kopšanas un audzēšanas procesus.
2. Spēja vadīt meža aizsardzības un meža ugunsdrošības pasākumus.
3. Spēja novērtēt meža resursus un produktus.

4. Spēja vadīt cirsmu izstrādes tehnoloģisko procesu.
5. Spēja vadīt koksnis piegāžu procesu.
6. Spēja organizēt meža reprodutīvā materiāla ražošanas procesu.
7. Spēja organizēt meža infrastruktūras būvniecības un uzturēšanas procesu.
8. Spēja vadīt meža produktu un pakalpojumu iepirkumu un pārdošanas procesu.
9. Spēja sagatavot meža apsaimniekošanas plānu.
10. Spēja novērtēt uzņēmuma finanšu stāvokli un investīcijas.
11. Spēja novērtēt mežsaimnieciskajos darbos izmantotās mašīnas, to darbību un pielietojumu.
12. Spēja risināt problēmas, sadarboties komandā, komunicēt un prezentēt.
13. Spēja veikt darba pienākumus atbilstoši darba aizsardzības, ugunsdrošības un vides aizsardzības normatīvo aktu prasībām, darba tiesisko attiecību normām, profesionālās un vispārējās ētikas pamatprincipiem.
14. Spēja sazināties valsts valodā un vismaz divās svešvalodās.

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes

1. Plānot meža atjaunošanas veidu, augsnes apstrādi, sēšanu vai stādīšanu.
2. Plānot jaunaudzju kopšanu dabiskas un mākslīgas izcelsmes jaunaudzēs.
3. Organizēt un kontrolēt augsnes apstrādes, meža atjaunošanas un jaunaudzju kopšanas darbus.
4. Noteikt mežaudzes mēslošanas nepieciešamību, izvēlēties mēslošanas materiālu un tehnoloģiju, organizēt meža mēslošanas darbus.
5. Noteikt meža bojājumu riskus.
6. Izvēlēties meža aizsardzības un ugunsdrošības metodes un līdzekļus.
7. Novērtēt meža bojājumu apmēru.

8. Organizēt medības un meža aizsardzības pasākumus.
9. Noteikt mežaudzes inventarizācijas rādītājus un sagatavot taksācijas aprakstu.
10. Iegūt un analizēt meža inventarizācijas datus, izmantojot jaunākās tehnoloģijas.
11. Novērtēt koku stumbru kvalitāti un atbilstoši tai noteikt koksnes produktu iznākumu.
12. Noteikt meža vērtību.
13. Atlasīt izstrādei paredzētās mežaudzes, izmantojot taksācijas aprakstu un ģeogrāfiskās informācijas sistēmas.
14. Noteikt mežsaimnieciskajiem mērķiem piemērotāko cirtes veidu un veikt cirsmu plānošanu dabā.
15. Novērtēt cirsmu izstrādes apstākļus, noteikt izstrādei piemērotāko laiku un sagatavot izstrādes plānu.
16. Organizēt cirsmas izstrādes darbus un veikt cirsmas izstrādes tehnoloģisko plānošanu.
17. Novērtēt un kontrolēt cirsmu darbu izpildes kvalitāti.
18. Sagatavot koksnes produktu piegāžu plānu.
19. Organizēt un kontrolēt koksnes uzskaites procesu.
20. Organizēt un kontrolēt koksnes produktu piegādes.
21. Izvēlēties selekcionētu materiālu sēklu un stādu ražošanai.
22. Izstrādāt un organizēt sēklu un stādu ražošanas tehnoloģisko un piegāžu procesu.
23. Organizēt un kontrolēt darbu kokaudzētavā.
24. Novērtēt esošo meža ceļu un grāvju tehnisko stāvokli, plānot un organizēt to uzturēšanas darbus.

25. Sagatavot meža ceļu un grāvju projektēšanas uzdevumus.
26. Izprast meža ceļu un grāvju tehnisko dokumentāciju.
27. Novērtēt un kontrolēt meža infrastruktūras būvniecības un uzturēšanas darbu kvalitāti.
28. Novērtēt meža produktu un pakalpojumu tirgu, piedāvājumu, pieprasījumu un klientu vajadzības.
29. Izstrādāt meža produktu piedāvājumus.
30. Organizēt meža produktu un mežsaimniecības pakalpojumu pārdošanu un iepirkšanu un klientu apkalpošanu.
31. Noteikt meža apsaimniekošanas mērķus.
32. Novērtēt meža resursus.
33. Plānot meža apsaimniekošanas pasākumus, to apjoma izvietojumu.
34. Novērtēt meža apsaimniekošanas darbību ietekmi uz meža resursu stāvokli, vidi un sociālo jomu.
35. Aprēķināt un izprast uzņēmuma finanšu stāvokli raksturojošos rādītājus.
36. Aprēķināt un novērtēt uzņēmuma darbībai nepieciešamās investīcijas.
37. Izstrādāt biznesa plānu un uzņēmuma budžetu.
38. Izvēlēties mežsaimnieciskajam darbam piemērotu tehniku un aprīkojumu.
39. Noteikt mežsaimnieciskajam darbam nepieciešamos resursus un tehnoloģijas, aprēķināt izmaksas.
40. Organizēt meža tehnikas apkopju un uzturēšanas darbus.
41. Izskaidrot un argumentēti diskutēt par profesionālām un sabiedrības aktualitātēm meža apsaimniekošanas jomā.
42. Analizēt ar meža apsaimniekošanu saistītu informāciju, to strukturēt un prezentēt.

43. Veikt pētījumus meža apsaimniekošanas jomā.
44. Strādāt komandā, ievērojot profesionālās un vispārējās ētikas pamatprincipus.
45. Veikt darbu patstāvīgi un uzņemties atbildību par sava darba rezultātu.
46. Sniegt pirmo palīdzību.
47. Pārvaldīt valsts valodu.
48. Pārvaldīt vismaz divas svešvalodas saziņas līmenī.
49. Lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā un vismaz divās svešvalodās.
50. Ievērot darba tiesisko attiecību normas, darba aizsardzības, ugunsdrošības, vides aizsardzības un meža apsaimniekošanas jomas normatīvo aktu prasības un nodrošināt to izpildi.

5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas

1. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas priekšstata līmenī:
 - 1.1. augu fizioloģija;
 - 1.2. socioloģija;
 - 1.3. filozofija.
2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas izpratnes līmenī:
 - 2.1. fizika;
 - 2.2. grāmatvedība;
 - 2.3. inovācijas meža apsaimniekošanas nozarē;
 - 2.4. kokapstrāde;
 - 2.5. koksnes mācība;
 - 2.6. lietišķā psiholoģija;
 - 2.7. matemātika;
 - 2.8. operāciju pētīšana;
 - 2.9. profesionālie termini valsts valodā un vismaz divās svešvalodās;
 - 2.10. komercdarbības likumi.
3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas lietošanas līmenī:

- 3.1. biomasas izmantošana enerģētikā;
- 3.2. cilvēkresursu vadība;
- 3.3. darba un civilā aizsardzība;
- 3.4. dendroloģija;
- 3.5. ekoloģija un vides aizsardzība;
- 3.6. ekonomikas teorija;
- 3.7. finanses un kredīts;
- 3.8. ģeogrāfiskās informācijas sistēmas;
- 3.9. koktirdzniecība;
- 3.10. kvalitātes vadība;
- 3.11. medniecība;
- 3.12. meliorācija un kokmateriālu transports;
- 3.13. meža aizsardzība;
- 3.14. meža augsnes;
- 3.15. meža atjaunošana;
- 3.16. meža botānika un fitocenoloģija;
- 3.17. meža darbi, tehnika un tehnoloģijas;
- 3.18. meža infrastruktūras būvniecība;
- 3.19. meža kokaudzētavas;
- 3.20. meža loģistika un komunikāciju tehnika;
- 3.21. meža mašīnmācība;
- 3.22. meža normatīvie akti;
- 3.23. meža prečzinība;
- 3.24. meža resursu ekonomika;
- 3.25. meža resursu izmantošana;
- 3.26. meža selekcija;
- 3.27. meža taksācija;
- 3.28. meža tipoloģija;
- 3.29. mežierīcība;
- 3.30. mežkopība;
- 3.31. mežsaimniecības darbu mehanizācija;
- 3.32. mežsaimniecības ekonomika;
- 3.33. mērniecība;
- 3.34. motorinstrumenti mežizstrādē;
- 3.35. pētījumu metodoloģija;
- 3.36. profesionālās un vispārējās ētikas pamatprincipi;
- 3.37. informātika;
- 3.38. valsts valoda;
- 3.39. divas svešvalodas saziņas līmenī;
- 3.40. darba tiesiskās attiecības;
- 3.41. pirmā palīdzība;
- 3.42. risku vadība;
- 3.43. tehniskā grafika;
- 3.44. komercdarbība meža apsaimniekošanā.